

DOMNUL COMISAR GENERAL,

Avem onoare a vă înainta alăturat o notă asupra situației unor categorii de evreii, originari din Vechiul Regat și Ardeal aflați în Transnistria, și vă rugăm să binevoiți a examina situația lor și a interveni pentru readucerea lor în țară, fiind vorba de categoriile de evrei față de care atât dvs. cât și Onor. Guvern ați arătat o deosebită sollicitudine.

Oat fiind că în legătură cu acești evrei s'au întreprins numeroase cercetări și trieri care au dus la confirmarea celor susținute. În alăturata notă, vă rugăm să binevoiți a interveni pentru soluționarea definitivă a acestei chestiuni, prin aducerea lor în Vechiul Regat.

Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni,

Președinte

ss. Dr. B. Gingold

1 anexă

DOMNUL SALE

DOMNUL COMISAR GENERAL PENTRU

PROBLEMELE EVRENEȘTI

Printre Evreii deportați în Transnistria se află următoarele categorii care merită o atenție specială:

1. Orfanii, văduvele, invalizii și decoratii din războiul 1916-1918.

Evreii facând parte din această categorie și descendenții lor, au fost exceptați dela toate restricțiile legiferate în ultimii ani pentru populația evrească în general. Repatrierea acestora, ar constitui un act de dreptate pe linia sollicitudinei speciale de care ei se bucură din partea Statului.-

2. Evreii originari din Dorohoi.

În toamna anului 1941 s'a dispus și început, evacuarea populației evrești din orașul și județul Dorohoi. După efectuarea primelor transporturi, s'a revenit asupra acestei măsuri și astfel o parte din populație a fost evacuată iar altă parte a rămas pe loc. Două măsuri diferite pentru aceeași categorie de oameni, aceasta în afară de împrejurarea că Evreii din Dorohoi meritau să beneficieze de regimul general aplicat coreligionarilor lor din restul Vechiului Regat, unde măsura deportării n'a fost aplicată nicăeri.-

Menționăm că printre Evreii deportați din Dorohoi se află mulți foști luptători din războiul 1916-18, sau urmași ai lor, precum și decendenți de veterani din războiul 1877-78.

Menționăm deasemeni la această categorie situația specială a celor peste 1000 bărbați, dorhoieni, a căror familii au fost deportate în timp ce ei se aflau încadrați în detașamente de muncă exterioare. Aceștia se află și astăzi în Țară, iar familiile lor au rămas în Transnistrie.-

3. Evreii din Vechiul Regat, aflați întâmplător în regiunile supuse evacuării.

La epoca efectuării deportărilor din Bucovina de Sud, se aflau în localitățile respective un număr de Evrei din Vechiul Regat, veniți acolo numai întâmplător și pentru scurtă vreme, domiciliul lor legal, fiind în Vechiul Regat. E vorba de oameni aflați în vizită la rude, veniți pentru căutarea sănătății sau numai în interes de afaceri. Înglobarea acestora în masa celor supuși deportării, s'a făcut numai din eroarea autorităților locale.-

4. Pensionarii și foști funcționari de Stat.

În ghettourile transnistriene se află numeroși pensionari și foști funcționari de Stat, de toate categoriile, ei nu primesc nicio indemnizație, trăind astfel în cea mai neagră mizerie. Fiind vorba de oameni cari și-au dedicat cu devotament toată munca lor Statului-

137

socotim că merită o sollicitudine specială.--

5. Evreii deportați în Septembrie 1942.

În Septembrie 1942, autoritățile au luat măsura deportării pentru două categorii de evrei:

- a. Bănuți de activitate politică interzisă.
- b. Nesupuși la munca obligatorie.

În prima categorie au fost înglobați circa 1200 evrei, după indicațiile autorităților administrative și fără cercetări prealabile. De aceea, la revizuirea făcută în Lagărul Vapniarca, unde fuseseră internați, o bună parte din ei au fost găsiți fără nici o vină și lăsați liberi în ghetourile transnistriene.

În a doua categorie au fost deportați circa 350 Evrei din Vechiul Regat, Ardeal și Banat, din ordinul Mareșului Stat Major, și unii cu familiile lor - pentru nesupunerea la munca obligatorie. Deportarea s'a ordonat după indicațiile organelor de inspecție, de asemenea fără cercetări prealabile. S'a întâmplat de aceea că pentru unii nesupunerea consta dintr'o zi sau chiar din câteva ore de lipsă la program, lipsă uneori justificată prin învoiri sau însărcinări speciale date celor în cauză de către organele în drept. În alte cazuri, vinovatul de nesupunere a rămas mai departe la detașament, fiind-i deportată numai familia.--

6. Copii rămași orfani în Transnistria.

Centrala Evreilor din România a semnalat deja autorităților superioare, existența unui număr important de copii rămași orfani de ambii părinți și deci lipsiți de orice sprijin. Pentru salvarea lor de la o pieire sigură, s'au făcut propuneri și pregătiri în vederea organizării emigrării lor. După cum s'a mai arătat însă, pentru realizarea acestei operațiuni, este necesară concentrarea prealabilă și îngrijirea acestor copii în centre speciale.--

177

Inspectoratul General al Jandarmeriei
Direcțiunea Siguranței și Ordinei Publice
Serviciul Siguranței Biroul A.

Inspectoratul General al Jandarmeriei
către
MINISTERUL AFACERILOR INTERN
Subsecret. Stat. Poliție

La ordinul Nr. 28.868/943, am onoare a înainta alăturat următoarele tabele:

1).- Un tabel nominal de evreii care au fost evacuați în Transnistria pe motiv că în anul 1940, au cerut repatrierea în U.R.S.S.

În acest tabel la rubrica "Observații" se menționează situația fiecărui evreu la 1 Septembrie 1943.--

2).- Una situație numerică de evreii evacuați din Basarabia și Bucovina în Transnistria.--

3).- Una situație pe localități (împreună cu o schiță de numărul evreilor din categoria de la punctul 2, care se mai găsesc în Transnistria.--

4).- Un tabel nominal de toți evreii aflați internați în Lagărul Vapniarka - Transnistria.--

D.O.

DIRECTORUL SIGURANTEI SI ORD. PUBLICE
GENERAL

C. TOBESCU

ȘEFUL SERVICIULUI SIGURANTEI
LT. COLONEL

S. Teodorescu